

ผลของการใช้ดนตรีบำบัดร่วมกับการจัดทำในระยที่ 1 ของการคลอด
ต่อความเจ็บปวด ความวิตกกังวล ระยะเวลาของการคลอด และ
การรับรู้ประสบการณ์การคลอดของหญิงรอกคลอดครรภ์แรก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลมารดา และทารกแรกเกิด)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของการใช้ดนตรีบำบัดร่วมกับการจัดทำในระยะที่ 1 ของการคลอดต่อความเจ็บปวด ความวิตกกังวล ระยะเวลาของการคลอด และการรับรู้ประสบการณ์การคลอดของหญิงรคลอดครรภ์แรก (THE EFFECT OF MUSIC THERAPY AND POSITIONING IN THE FIRST STAGE OF LABOUR ON LABOUR PAIN, ANXIETY, STAGE OF LABOUR, AND CHILDBIRTH EXPERIENCE IN PRIMIPAROUS LABOURING WOMEN)

อุบลรัตน์ สุทธิวิชชศักดิ์ 4736719 RAMN/ M

พย.ม. (การพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: อรพิณธ์ เจริญผล, M.Ed., ศรีสมร ภูมณสกุล, D.N.S.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของการใช้ดนตรีบำบัดร่วมกับการจัดทำในระยะที่ 1 ของการคลอดต่อความเจ็บปวด ความวิตกกังวล ระยะเวลาของการคลอด และการรับรู้ประสบการณ์การคลอดของหญิงรคลอดครรภ์แรก กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์แรกที่มาฝากครรภ์ที่หน่วยฝากครรภ์ และคลอดบุตรที่ห้องคลอด โรงพยาบาลรามธิบดี จำนวน 70 ราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์คุณสมบัติ แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ 35 ราย กลุ่มทดลองจะได้รับการใช้ดนตรีบำบัดร่วมกับการจัดทำกึ่งนั่ง 30-45 องศา และ/ หรือทำนั่งในระยะที่ 1 ของการคลอด ส่วนกลุ่มควบคุมจะได้รับการดูแลตามปกติ ประเมินระดับความเจ็บปวดด้วยแบบวัดระดับความเจ็บปวดชนิดเส้นตรง ประเมินระดับความวิตกกังวลด้วยแบบประเมินความวิตกกังวลในระยะคลอด ประเมินระยะเวลาของการคลอดโดยคำนวณเวลาตั้งแต่เริ่มเจ็บครรภ์จริงถึงเวลาที่ปากมดลูกเปิดหมด 10 เซนติเมตร และประเมินการรับรู้ประสบการณ์การคลอดด้วยแบบสอบถาม การรับรู้ประสบการณ์การคลอด ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนความเจ็บปวดทั้งในระยะ Active phase และระยะ Transitional phase น้อยกว่า ($p < .01$ และ $p < .05$) มีความวิตกกังวลหลังคลอดน้อยกว่า ($p < .01$) และมีการรับรู้ประสบการณ์การคลอดดีกว่า ($p < .01$) กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ระยะเวลาของการคลอดในกลุ่มทดลองสั้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การใช้ดนตรีบำบัดร่วมกับการจัดทำในระยะที่ 1 ของการคลอดในหญิงรคลอดครรภ์แรก สามารถลดความเจ็บปวด ลดความวิตกกังวล และเพิ่มการรับรู้ประสบการณ์การคลอดที่ดีได้ ดังนั้น พยาบาลผดุงครรภ์ควรส่งเสริมให้มีการใช้ดนตรีบำบัดร่วมกับการจัดทำในระยะที่ 1 ของการคลอดแก่หญิงรคลอดครรภ์แรก

คำสำคัญ: ดนตรีบำบัด/ การจัดทำ/ ความเจ็บปวด/ ความวิตกกังวล/ ระยะเวลาของการคลอด/
การรับรู้ประสบการณ์การคลอด

160 หน้า

THE EFFECT OF MUSIC THERAPY AND POSITIONING IN THE FIRST STAGE OF LABOUR ON LABOUR PAIN, ANXIETY, STAGE OF LABOUR, AND CHILDBIRTH EXPERIENCE IN PRIMIPAROUS LABOURING WOMEN

UBOLRAT SUTTHIWANICHSAK 4736719 RAMN/M

M.N.S. (MATERNITY AND NEWBORN NURSING)

THESIS ADVISORS: ORAPIN CHAREONPOL, M.Ed.,
SRISAMORN PHUMONSAKUL, D.N.S.

ABSTRACT

The purpose of this quasi-experimental research was to determine the effect of music therapy and positioning in the first stage of labour on labour pain, anxiety, stage of labour, and childbirth experience in primiparous labouring women. Seventy subjects were purposively selected from the Obstetric Department, Ramathibodi Hospital, Bangkok, and equally divided into an experimental and a control group. The experimental group was treated by the application of music therapy and positioning such as sitting and semi-sitting in the first stage of labour, while the control group was treated with the usual care. The instruments used in this study were the Visual Analog Scale for assessing pain and the State-Trait Anxiety Inventory for assessing anxiety. The stage of labour was assessed from the time of onset of true labour pain until the time of cervix dilatation at 10 cms, whereas the childbirth experience was assessed by Perception of Birth Experience Questionnaire. Research was from November, 2007 to February, 2008. Statistical analysis was processed through Frequency, Percentile, Chi-Square, Independent t-test and ANCOVA.

Results revealed that the primiparous labouring women in the experimental group had the lower mean score of labour pain in the active phase and transitional phase ($p < .01$, $p < .05$). For anxiety during childbirth, they had a lower mean score ($p < .01$) and for perception of childbirth experience, they had higher scores ($p < .01$) than the control group with statistical significance. The stage of labour in the experimental group was shorter than the control group, with statistical insignificance ($p > .05$).

These results clearly indicate that listening to music therapy and positioning during the first stage of labour could reduce labour pain and anxiety, and also positively impact on the childbirth experience. This research provides an effective choice for midwives, who ought to promote music therapy listening, and positioning, in the first stage of labour for primiparous labouring women.

KEY WORDS: MUSIC THERAPY/ POSITIONING/ LABOUR PAIN/ ANXIETY/
STAGE OF LABOUR/ CHILDBIRTH EXPERIENCE

160 pp.